

Groen in de Buurt in Amsterdam



Een praktische toelichting voor groene initiatiefnemers

Paul de Dooij – Extern Coördinator Groen in de Buurt – September 2020

Urgentie voor buurtgroen

Groen in verdrukking door snelle groei Amsterdam

Door de snelle groei van de stad raakt groen in verdrukking. Tussen 2003 en 2016 is de hoeveelheid groen 11 procent

Amsterdam wil 52.500 nieuwe woningen bouwen voor 2025

De gemeente heeft ruimte en geld gevonden voor de bouw van 52.500 woningen in zeven jaar. Het linkse college zet in op veel sociale huur, maar er komen ook veel koopwoningen bij.

Het groen verdwijnt uit de Amsterdamse binnentuinen

› het dak is goud waard, › bebouwing. Ralph Stuyver
› Oud-West steeds meer

Hitte op komst in Amsterdam: 'Op pleinen wel 34 of 35 graden'



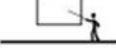


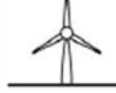

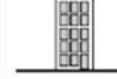


De zomer is pas net begonnen, maar de eerste hittegolf komt er alweer aan. In de binnenstad van Amsterdam kan het dinsdag en woensdag wel zo'n 35 graden worden.

Zo groot is de kans op wateroverlast in uw buurt

Afgelopen week was op verschillende plekken in Nederland sprake van wateroverlast door [hevige regenbuien](#). Als er in Amsterdam sprake is van een wolkbreuk, zit u dan goed? Dat is te zien op [deze kaart](#).

Waarden van buurtgroen

Onderzoeken: [Amsterdam \(1\)](#), [Amsterdam \(2\)](#), [Amsterdam \(3\)](#) en [Den Haag](#)

	maatschappelijke waarde				economische waarde				stelselwaarde	
thema	 Gezondheid	 Sociale cohesie	 Educatieve waarde	 Cultuur-historie	 Water-huishouding	 Energie	 Recreatie & vrije tijd	 Vestigings-klimaat	 Productie-waarde	 Ecosysteem
impact	<ul style="list-style-type: none"> > luchtkwaliteit > gemoedstoestand > verkoeling > bewegen 	<ul style="list-style-type: none"> > interactie > participatie 	<ul style="list-style-type: none"> > leren over natuur > leren van natuur 	<ul style="list-style-type: none"> > eigen identiteit > bijdrage aan cultuurlandschappen 	<ul style="list-style-type: none"> > vasthouden > bergen > filteren 	<ul style="list-style-type: none"> > beschutting > verkoeling/isolatie > biomassa 	<ul style="list-style-type: none"> > recreatie-areaal > verblijfskwaliteit 	<ul style="list-style-type: none"> > woon- en leefklimaat > imago van de stad 	<ul style="list-style-type: none"> > beschikbaarheid van grondstoffen > bestuiving > bodemvruchtbaarheid > plaagonderdrukking 	<ul style="list-style-type: none"> > levert condities voor mate van biodiversiteit > koolstofvastlegging uit de atmosfeer
effect	<ul style="list-style-type: none"> > minder patiënten > minder zorgkosten > minder arbeidsverlies 	<ul style="list-style-type: none"> > meer betrokkenheid > meer veiligheid > minder verloedering > minder vereenzaming > hogere belevingswaarde 	<ul style="list-style-type: none"> > toename inzicht en kennis 	<ul style="list-style-type: none"> > instandhouding / verervingswaarde (archeologische waarde) > verhoogde belevingswaarde (monumentale waarde) 	<ul style="list-style-type: none"> > meer waterbergingscapaciteit > minder wateroverlast > hogere waterkwaliteit 	<ul style="list-style-type: none"> > besparing energiekosten > duurzamer energiegebruik 	<ul style="list-style-type: none"> > toename recreatiecapaciteit > extra exploitatiemogelijkheden > hogere betalingsbereidheid 	<ul style="list-style-type: none"> aantrekken (en behouden) van: <ul style="list-style-type: none"> > inwoners & (kennis)werkers > bedrijvigheid > toerisme 	<ul style="list-style-type: none"> > voedselproductie > (drink-)waterwinning > biomassa voor energie 	<ul style="list-style-type: none"> > uitwisseling van genen en soorten (kwaliteit) > reinigen van lucht, bodem en water (kwaliteit) > voorkomen van uitsterven (verervingswaarde)
baathouder	<ul style="list-style-type: none"> > bewoners > bedrijven > zorginstellingen > verzekeringsmaatschappijen > gemeenten 	<ul style="list-style-type: none"> > bewoners > woningbouwcorporaties > gemeenten > politie & justitie > zorginstellingen 	<ul style="list-style-type: none"> > bewoners > scholen > kennisinstellingen 	<ul style="list-style-type: none"> > bewoners > recreanten 	<ul style="list-style-type: none"> > bewoners > bedrijven > gemeenten > waterschap > verzekeringsmaatschappijen 	<ul style="list-style-type: none"> > bewoners > bedrijven > gemeenten 	<ul style="list-style-type: none"> > bewoners > bedrijven > recreanten 	<ul style="list-style-type: none"> > bewoners > bedrijven > bezoekers > gemeenten 	<ul style="list-style-type: none"> > bedrijven > gemeenten > producenten 	<ul style="list-style-type: none"> > het ecosysteem als geheel

Kleinschalig buurtgroen

- **Dicht bij huis:** bv. [geveltuintje](#), [boomtuintje](#), [planten/boom/moestuurbak](#)
- **Zelfstandig:** dit type buurtgroen kan je met een huishouden adopteren
- **Aanvragen:** online via bovenstaande links of via de [gebiedsmakelaar](#)
- **Kennis:** check [buurgroen020.nl](#) voor info over inrichting en onderhoud



Medebeheer bestaand groen

- **Medebeheer:** van een stukje bestaand openbaar groen i.s.m. de gemeente
- **Met een groepje:** gezamenlijk onderhoud voor ecologisch en divers groen
- **Aanmelden:** dit kan [online](#) of via de [gebiedsmakelaar](#)
- **Kennis:** check [buurtgroen020.nl](#) voor info over ecologisch medebeheer



Groene buurtprojecten

- **In de buurt:** bv. moestuin, parkje, groen plein, speelplek, voedselbosje
- **Met een groepje:** kernteam en (mede)beheerploeg met buurtbewoners
- **Aanvragen:** dit kan [online](#) of via de [gebiedsmakelaar](#)
- **Kennis:** check [buurgroen020.nl](#) voor info over inrichting en onderhoud



Regeling Groen in de Buurt (GiB)

- **Kernwaarden:** biodiversiteit, klimaatadaptatie, sociale cohesie, gezondheid
- **Voorwaarden:** in openbare ruimte, met lokaal draagvlak, o.b.v. medebeheer
- **Coördinatie:** door de (7) stadsdelen i.s.m. centrale stad en externe partijen

Impressie van een groen(er) Amsterdam door o.a. buurtgroen, dak- en gevelgroen en bomen.

Beeld: Alice Wielinga
i.o.v. Rooftop Revolution



Tip!

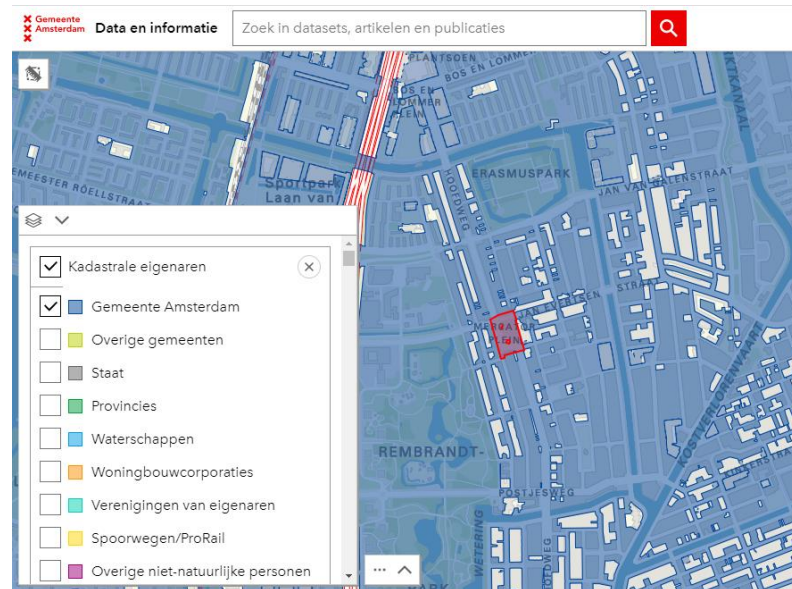
Check de [organisaties op buurtgroen020.nl](https://www.buurtgroen020.nl) voor contactgegevens van de stadsdelen en groene organisaties. Of contacteer de [extern coördinator Groen in de Buurt](#).

Vorbereiden GiB-aanvraag

- **Openbare ruimte:** check of de locatie [kadastraal gemeentelijk eigendom](#) is
- **Lokaal draagvlak:** onderzoek het lokale draagvlak i.s.m. de [gebiedsmakelaar](#)
- **Medebeheer:** organiseer mede-initiatiefnemers en een beheergroepje

Voorbeeld van selectie van een locatie om te checken of het in de openbare ruimte ligt. Door op het symbool  (linksboven) te klikken kan je de oppervlakte opmeten.

Bron: data.amsterdam.nl



Tip!

Wanneer de locatie eigendom is van een [woningbouwcorporatie](#) heeft die mogelijk budget voor buurtgroen. Contacteer hiervoor de (wijk)beheerder.

Opstellen GiB-aanvraag

- **Projectplan:** beschrijf [hoe](#) je het project wil gaan opzetten met de buurt
- **Visualisatie:** maak een digitale [plankaart](#) (incl. luchtfoto, foto's, project)
- **Indienen:** dit kan direct [online](#) of via de [gebiedsmakelaar](#)

Voorbeeld van een visualisatie van een plankaart. De foto's kan je zelf maken of je kan [panoramabeelden](#) gebruiken.

Bron: data.amsterdam.nl



Tip!

In Microsoft Office kan je het 'Knipprogramma' gebruiken om beelden te knippen en te plakken. 'Powerpoint' kan je gebruiken om beelden samen te voegen en evt. symbolen toe te voegen.

Behandeling GiB-aanvraag

- **Toetsing:** de gemeente (gebiedsbeheerder) toetst de GiB-aanvragen
- **Afweging:** er wordt o.a. gekeken naar veiligheid en toegankelijkheid
- **Toekenning:** o.b.v. een gebruikersovereenkomst voor de openbare ruimte

Stadswerken is de dienst van de gemeente die de overeenkomst met zelfbeheerders afsluit. Het **stadsdeel** waar het project plaats vindt kan mogelijk (extra) regels instellen.



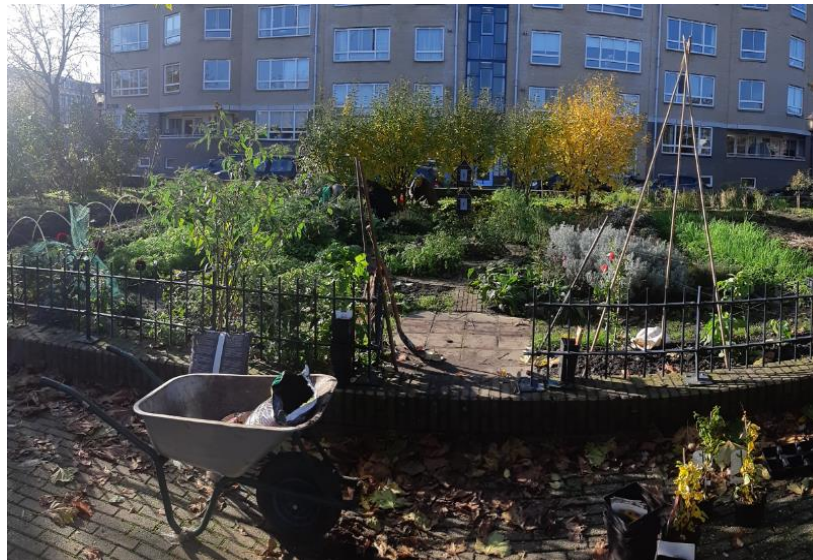
Tip!

De overeenkomst is bedoeld om afspraken duidelijk vast te leggen. De gemeente blijft (eind)verantwoordelijk voor de openbare ruimte.

Realisatie GiB-project

- **Organisatie:** de gemeente regelt budget, projectleider en aannemer(s)
- **Aanleg:** i.s.m. de aannemer/projectleider kunnen bewoners meehelpen
- **Onderhoud:** o.b.v. medebeheer waarbij kosten gedeclareerd kunnen worden

Het **stadsdeel** heeft naast budget voor projecten ook budget voor (on)kosten van zelfbeheer (bv. plantjes, materialen, educatie). Stem dit af met de gebiedsmakelaar.



Tip!

Probeer als bewoners bij de aanleg zo veel mogelijk zelf te doen in goede afstemming met de gemeente en de aannemer. Zo creëer je (extra) eigenaarschap en trots in de buurt!

Alternatieve financiering

- **Subsidies:** [stadslandbouw](#), [duurzaam initiatief](#), [bomen](#), [dak- en gevelgroen](#)
- **Stadsdelen:** Fonds voor <stadsdeel>, bewonersinitiatieven, Huizen v/d Wijk
- **Fondsen:** [NME](#), [NME Amsterdam](#), [Betrekken bij Groen](#), [overige fondsen](#)

Bij **subsidies en fondsen** is het van belang dat je een duidelijk projectplan met sluitende begroting opstelt voor de aanvraag. Denk ook goed na over de beoogde impact (bv. aantal deelnemers en aantal m² vergroening).



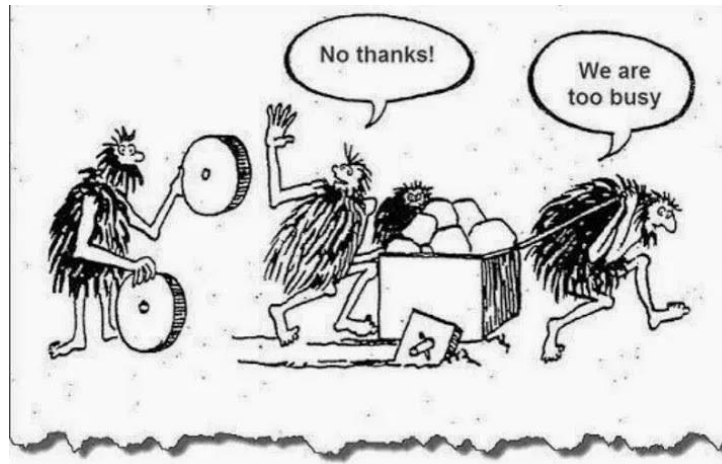
Tip!

Verken ook opties voor lokale financiering (bv. crowdfunding, sponsors en donaties). Ook kan je door vrijwillige inzet de kosten van het project zo veel mogelijk drukken.

Groencoaches

- **Adviseur:** heeft ervaring en expertise m.b.t. groene buurtinitiatieven
- **Gebiedsgericht:** heeft een lokaal netwerk, weet wat er speelt in een gebied
- **Verbinder:** laat kennis doorstromen, verwijst door naar juiste deskundigen

In een aantal stadsdelen zijn [groencoaches](#) actief die samenwerken met het stadsdeel. Ook zijn er 'groencoach' trainingen beschikbaar (voor vrijwilligers en professionals) vanuit [Buurtgroen020](#) en [ANMEC](#).



Vind vooral niet opnieuw het wiel uit..!

Tip!

In 2020 zijn er groene initiatiefnemers uit alle stadsdelen getraind om als (basis) groencoach te kunnen fungeren in hun buurt. Meer info? Neem contact op met de [extern coördinator GiB](#).

Buurtgroen020.nl

- **Interactief:** deelnemers kunnen na aanmelden zelf content plaatsen
- **Actueel:** dagelijkse updates en wekelijkse (automatische) nieuwsbrief
- **Coöperatief:** technische ontwikkeling via coöperatie gebiedonline.nl

Het digitale, interactieve kennis/netwerkplatform buurtgroen020.nl is er voor en door groene Amsterdammers. Deel bv. een project, activiteit, vraag of aanbod en neem deel aan deze groene koplopers beweging!



Tip!

Op de overzichtskaart kan je projecten bij jou in de buurt bekijken. Handig voor inspiratie en/of om aan te sluiten. Via de nieuwsbrief blijf je op de hoogte van buurtgroen in heel Amsterdam!

Vragen en ideeën?

Stedelijk aanspreekpunt (extern coördinator) Groen in de Buurt

Paul de Dooij, E: groenambassadeur020@gmail.com , T: 06-14159611

